

Förord

Någon gång tidigt på 1990-talet började jag med avskrifterna.

Under mina återkommande besök på Lantmäteriarivet i Visby gavs jag allt större frihet och tilläts efterhand att själv få plocka fram akterna och sitta i lokalen också utanför de officiella öppningstiderna. Utan detta förtroende jag således fick skulle mitt avskriftsarbete inte kunnat genomföras – i vart fall tagit oändligt mycket mera tid.

Kungar, högre ståndssamhället, krig och list är vad som fyller många historieböcker, men under vilka villkor levde folk i allmänhet. Detta har varit den främsta drivkraften i mitt arbete med att göra avskrifter av de gamla akterna.

Vad som framför allt kom att alltmer fascinera mig var vilket fantastiskt arbete lantmätarna utträttat: en kultursatsning av gigantiska mått, fast syftet var förstås något annat och något så trivialt som skattläggning av gårdarnas tillgångar. Att göra denna kulturgärning tillgängligt blev efterhand en viktig målsättning.

Det är oundvikligt att bokens texter innehåller en hel del sifferuppgifter – om arealer och avkastning bland annat – och även om detta tynger framställningen har jag därvid valt att bli mer heltäckande än möjligen lättläst. Kartläggningen ger en samlad bild av Gotland åren kring 1700 (kompletterat vid skattläggningens genomförande). I dessa kartakter kan man iakta ägostrukturer som kan ge kunskap om äldre tider, i vissa avseenden rent medeltida förhållanden.

På den medföljande CD-skivan återges i avskrift samtliga dåtida gårdars ägor på Gotland. Och i boken har jag sökt sammanställa övergripande frågeställningar. Genom en samlad bild av dessa villkor kan också den enskilda gården belysas i förhållande till socknens övriga gårdar och i förhållande till andra socknar och gårdar på Gotland vid denna tid.

Klintehamn i augusti 2011

Jakob Ronsten